

Bandoneón on alunperin saksalainen harmonikansukuinen soitin, joka kulkeutui 1800-luvulla siirtolaisten mukana Etelä-Amerikkaan. Nykyään soitin linkittyy erityisesti argentiinalaiseen tangoon ja sen tunnetuimpaan tulkkiin muusikko-säveltäjä Astor Piazzolla. Piazzolla (1921-1992) kehitti perinteisen argentiinalaisen tangon pohjalta musiikkityylin, jota hän kutsui tango nuevoksi, uudeksi tangoksi. Tämä Buenos Airesin uusi musiikki oli taiturimainen sekoitus perinteisen tangon eksotiikkaa, romantiikkaa ja monia musiikkityylejä. Tango nuevo eroaa perinteisestä argentiinalaisesta tangosta niin muodon, harmonian kuin rytmikäsittelynkin osalta. Piazzolla käytti kontrapunktia, dissonansseja, laajennettuja harmonioita ja teki rohkeita kokeiluja laajemmilla sävellysmuodoilla. Piazzollan aikaansaama fuusio tangon ja lukuisten länsimaisen taidemusiikin elementtien kanssa oli niin onnistunut, että siitä syntynyt yksilöllinen tyyli pystyi murtamaan nämä vaikutteet ja luomaan jotain täysin uutta. Kontrapunkti, fugatot, harmoniset sekvenssit, ornamentaatio ja toistuvat bassokulut ovat joitain elementtejä joita Piazzolla on lainannut barokkimusiikista. Jazzharmonian käyttö on myös luonteenomaista lähestulkoon kaikille Piazzollan sävellyksille.

Improvisointi on myös tärkeä elementti Piazzollan musiikissa. Improvisatoriset parametrit kumpuavat yhtä paljon perinteisestä tangorenestä kuin jazzista ja länsimaisesta taidemusiikista. Piazzolla kertoo itse elämäkerrassaan: ”Halusin tangon svengaavan... mutta ei jazzin tavoin, eikä länsimaisen taidemusiikin tavoin. Piazzollan täytyy kuulostaa Piazzollalta”.

Piazzollan musiikin ohella konsertissa kuullaan vanhoja argentiinalaisia tangoja taitavana bandoneónistina itsekin tunnetuksi tulleen Piazzollan sovituksina. Lisäksi Kaamoskvartetti esittää Astor Piazzollan ohella ehkä Argentiinan tunnetuimman säveltäjän Alberto Ginasteran jousikvartetton numero yksi. Piazzollan sävellyksen opettajana toiminut Ginastera syntyi Buenos Airesissa italialais-katalonialaiseen perheeseen. Myöhemmin opinnot veivät herran New Yorkiin Aaron Coplandin oppiin. Myöhemmissä sävellyksissään Ginastera pyrki kansainvälisempään tyyliin karsimalla kansallisia vaikutteita musiikistaan. Ensimmäinen jousikvartetto syntyi säveltäjän tyylikausien risteyskohdassa: toisaalta musiikki on varsin primitiivistä, kiivasta ja tanssillista, toisaalta teoksessa kuuluu kaikuja 1900-luvun alun Euroopasta, erityisesti Igor Stravinskyn ja Béla Bartókin musiikista.

Juuli Holma